

3. søndag i advent d. 17. december 2017

Salmer:

733: Skyerne gråner

86: Hvorledes skal jeg møde

Når kulden svøber sig om træer og kviste

80 Tak og ære være Gud

Prædikentekst: Lukasevangeliet 1,67-80

Johannes' far, Zakarias, blev fyldt med Helligånden og profeterede: »Lovet være Herren, Israels Gud, for han har besøgt og forløst sit folk. Han har oprejst os frelsens horn i sin tjener Davids hus, sådan som han fra gammel tid har forkyndt ved sine hellige profeters mund: at frelse os fra vore fjender og fra alle dem, som hader os, at vise barmhjertighed mod vore fædre og huske på sin hellige pagt, den ed, han tilsvor vor fader Abraham: at fri os fra vore fjenders hånd og give os at tjene ham uden frygt i fromhed og retfærdighed for hans åsyn alle vore dage. Og du, mit barn, skal kaldes den Højstes profet, for du skal gå foran Herren og bane hans veje og lære hans folk at kende frelsen i deres synders forladelse, takket være vor Guds inderlige barmhjertighed, hvormed solopgangen fra det høje vil besøge os for at lyse for dem, der sidder i mørke og i dødens skygge, og lede vore fødder ind på fredens vej.« Drengen voksede op og blev stærk i ånden, og han var i ørkenen til den dag, da han skulle træde frem for Israel.

Fredag aften var jeg i Silkeborg for at se den nye Star Wars film. Jeg havde glædet mig. Jeg havde endda fået lokket min kone med mig ind for at se den i biografen, selvom hun ikke plejer at se den slags. Så inden da jeg måtte lige introducere hende lidt til filmenes univers og fortælle hende noget om forhistorien, og om hvordan George Lucas fandt på det hele tilbage i 1970'erne. Star Wars filmenes univers er spændende, men jeg er nu alligevel glad for, at jeg lever i et andet univers.

I dag dumper vi ned lige i begyndelsen af en stor forestilling. Jesu liv. Et stort drama, som vores univers aldrig har set magen til. Så lad os lige få styr på rollelisten. Der er Maria. Ung kvinde fra Nazaret, jomfru og forlovet med tømreren Josef, men endnu ikke gift med ham. Hun har for nogle måneder siden haft besøg af en engel. Gud har nemlig store planer med hende. Han har skrevet en

rolle til hende, som vil gøre hende kendt i alverden i tusindvis af år, ja, til evig tid. Det er en vigtig rolle, så Gud sendte en engel til hende, for at hun kunne få helt styr på, hvad hun skal. Hun skal nemlig føde Guds søn. Verdens frelser. Så det er vigtigt, at hun er godt forberedt på det og på, hvordan det skal gå til, nemlig helt uden hjælp fra nogen mand. Hun skal blive gravid ved Helligånden, og det virker til allerede at være sket på det tidspunkt, hvor vi dumper ned i historien.

Næste person på rollelisten er Elisabeth. Elisabeth er Marias slægtning, og englen Gabriel fortalte også til Maria, at Elisabeth var blevet gravid. Man sagde ellers om Elisabeth, at hun var ufrugtbar. Men nu har tingene forandret sig. Hendes mave vokser. Maria besluttede sig derfor for at tage hen og besøge hende. Sikkert både for at fortælle Elisabeth, at Maria selv er gravid, og for at dele Elisabeths glæde over, at Elisabeth langt om længe er blevet gravid.

Elisabeth begejstredes over Marias hilsen, og barnet i Elisabeths mave sprang af fryd, da Elisabeth hørte, at Maria også er gravid. Hov, lad os lige få barnet med. Det er Johannes. Johannes Døberer, som han senere skulle kaldes. Da Maria besøgte Elisabeth var han endnu kun et foster i Elisabeths mave, men han sprang og sparkede af længsel efter at komme til at spille sin rolle. Han har en yderst vigtig birolle at spille, en yderst vigtig opgave at udføre.

De to kvinder har sikkert talt om deres graviditeter og om deres kommende børn. Måske endda om de roller, som Gud har skrevet til deres børn. De har glædet sig og været spændte på, hvordan det hele skulle gå. Maria blev der tre måneder og vendte så tilbage til Nazaret.

Så Jesus er altså undfanget, men endnu ikke kommet helt til verden, da Johannes Døberer kort tid efter bliver født. Zakarias, Johannes Døberers far, har en lidt særpræget rolle. Han har nemlig været stum de sidste mange måneder, helt siden før Elisabeth blev gravid, fordi han ikke troede på englens løfter om, at det skulle ske. For Elisabeth var ufrugtbar, og nu var hun blevet for gammel til den slags. De havde for længst lagt de drømme bag sig. Men englen holdt på sit og kom med forudsigelser om Elisabeths og Zakarias' søn. Han skulle fyldes med Helligånden allerede fra sin mors liv, og han skulle føre mange af Israels børn tilbage til Gud og gå foran Gud. Efter Johannes' fødsel bliver Zakarias nu selv fyldt af Helligånden og bygger videre på englens forudsigelse: Johannes skal kaldes den højstes profet, for han skal gå foran Herren og bane hans veje. Han skal lære Guds folk at kende frelsen i deres synders forladelse.

Det er en stor rolle. Man kunne overveje, om ikke selve dramaet burde hedde Jesus og Johannes. For Johannes spiller en vigtig rolle i Jesu liv. Som en nær slægtning, måske en grandfætter. Som en vigtig støtte. Johannes er en forløber for Jesus. Han fødes lidt inden ham, har sit offentlige virke lidt inden Jesus begynder sit og bliver også henrettet lidt tid inden Jesus selv bliver henrettet. Johannes baner vejen for *ham*, som selv er vejen, og som er værd at følge i liv og i død, og ham, som vi venter på her i adventstiden.

Zakarias' ord, som indledte dagens afsnit, kaldes Zakarias' lovsang. Der taler han ikke kun om sin egen søn, men også om Jesus, ham, som Johannes skal bane vejen for. Zakarias kalder Jesus for frelsens horn fra Davids hus. Han kalder ham for opfyldelsen af den pagt, som Gud sluttede med jødernes fader Abraham, og så det meget maleriske "Solopgangen fra det høje".

Zakarias løfter dermed sløret for baggrunden for Jesus, ja, trækker endda tæppet endnu mere fra, så vi opdager, hvor stort dramaet egentlig er. Det begynder slet ikke med Gabriels besøg hos Maria, men langt tidligere hos Abraham og David, to store skikkelser i Israels forhistorie, som hver fik et løfte fra Gud.

Løftet til Abraham var, at han skulle blive et stort folk og at alle jordens slægter skulle velsignes gennem ham, gennem hans afkom, nemlig hovedpersonen i dramaet, Jesus Kristus.

Løftet til kong David var, at der skulle komme en efterfølger. Profeten Natan forudsagde til David at, hans hus, hans kongedømme, hans trone skal stå fast til evig tid. Derfor var der så store forventninger om, at den kommende hovedperson netop skulle forbindes med David og være en efterfølger af ham.

Så det er altså et ældgammelt drama, som netop nu er ved at nå til sit højdepunkt, til det *point of no return*, hvorefter alt bliver anderledes og intet kan gøres om.

Gud har på forhånd skrevet og forberedt det hele lang tid inden alle personerne på rollelisten er født. Israels folk blevet derfor utålmodige og prøvede at hjælpe ham lidt på vej. De prøvede at putte forskellige personer ind i rollerne, for at få forestillingens højdepunkt til for alvor at komme, for at

få Messias til at komme. Men ingen kunne fylde Messias-rollen ud. De havde alle enten ikke pondus nok eller ånd nok. Det var ikke dem, som skulle spille rollen.

Men nu går det for alvor i gang. Johannes er født, og Jesus fødes snart. De er klar til at indtage deres roller og spille dem med sjæl og krop, til liv og død. Ja, og det er her dramaet overgår de dramaer, vi ellers ser på tv og i biografen. For de spiller ikke kun deres roller, og træder så ud af dem bagefter. Guds store drama er ikke fiktion, det er virkelighed, og det har afgørende betydning også for os i dag. Derfor bruger vi år efter år, kirkeår efter kirkeår, på at leve os ind i det, på at se og høre og mærke det igen og igen, for at lade os påvirke af det på ny. Ikke bare for at få en god oplevelse, men fordi det er vigtigt, fordi det skal gøre noget ved os. Det skal føre os nærmere Gud, ja, vi skal se, at det netop er pga. Jesus, at vi har mulighed for at komme helt tæt på Gud. Johannes banede en vej for Jesus, og Jesus banede en vej for os. Gik foran os på jorden, og i døden og igennem døden. Vejen er nu åben for, at vi kan følge ham.

Vi kaldes nemlig til at blive en del af det drama, vi kaldes til at spille helt bestemte roller, ja, til at være helt bestemte personer. Måske kan du tænke: ahh, Gud har da ikke skrevet en rolle lige præcis til mig? Har han ikke kun skrevet en til de store og vigtige personer? Eller du kan tænke, at du har lavet så meget mærkeligt og forkert i dit liv, at du umuligt kan spille den rolle. Eller at du aldrig vil få modet til at indtage den plads, som Gud har bestemt for dig. Du kender nok til nogen af tankerne. Det gør jeg. Det gør mange af os.

Men Gud har en helt bestemt rolle til os alle. Han holder ind imellem manuskriptet lidt tæt til kroppen og indvier os ikke i alle sine planer. Men nogle af dem lægger han helt åben frem, og det særlige er, at han bruger Zakarias fra dagens afsnit til at sige noget om lige præcis den rolle, vi har hver især.

Zakarias siger, at Gud vil give os liv, hvor vi kan tjene ham uden frygt i fromhed og retfærdighed for hans åsyn alle vore dage.

Det er vores rolle: For det første, at livet er noget, vi har fået givet. Det er fra Gud. Det er den største gave, vi har fået af Gud, og derfor skal vi værdsætte det og passe på det, sige ham tak for det.

Livet er givet med et formål. For at vi kan tjene ham uden frygt. Uden frygt for fjender. Uden frygt for latterliggørelse fra folk, som synes gudstro er en mørk middelalderlig uskik. Uden frygt for at mislykkes. Uden frygt for at Gud straffer os, hvis vi ikke lykkes. Uden frygt for at Gud ikke tror på os, hvis vi mister troen på os selv eller tvivler på Jesus, som Johannes Døberen senere gjorde det. Nej, ingen frygt må afholde os fra at tjene Gud.

Det liv, Gud ønsker, vi skal iklæde os, er et liv i fromhed og retfærdighed. Et liv rettet mod Gud i bøn og tak, og et liv rettet mod andre mennesker i kamp for det sande og retfærdige i verden. Det er hele tiden den dobbelte retning, vores liv må have. Vendt mod Gud, vendt mod andre mennesker. Og det pudsige er, at de to retninger slet ikke er modsætninger til hinanden. En sand og sund gudstro får os netop til at se, hvor højt Gud elsker alle og sender os derfor ud for helt konkret at vise andre mennesker Guds kærlighed. Hvis Gud virkelig kan elske mig, dig, os, hvor meget må han så ikke elske andre mennesker, som også er denne samme blanding af fejlbarlige og vidunderlige?

Den rolle, Gud ønsker, vi skal indtage er en, som varer hele vores liv. Alle vores dage. Gaven er givet, livet er vores. Opgaven ændrer sig nok lidt i løbet af livet. Gud kan give os nye muligheder og nye perspektiver. Nye steder, hvor vi kan bruge vores evner. Nye mennesker, som vi kan glæde og elske. Nye opgaver, vi kan tage på os i kirke og samfund. Måske må vi ind imellem standse op og tale med Gud om, hvad vi nu skal med vores liv. For et liv i fromhed og retfærdighed når man er 23 år er måske ikke det samme, som når man er 53 år eller 83 år. Kræfterne svinder, erfaringen vokser. Det Gud kalder os til er grundlæggende det samme. At indtage den rolle, han har givet os. At tjene ham uden frygt med alt, hvad vi er.

Grundlaget for hele det store drama er Guds barmhjertighed. Den fik ham til at skabe verden, så han havde nogen at elske. Den fik ham til at udvælge sig et folk, så han havde nogen at vandre tæt med. Den fik ham til at kalde Abraham og David, og gennem dem give glimt af den endnu større plan, som ventede. Den fik ham til at kalde Maria, Elisabeth, Zakarias, Johannes, Jesus, os. Vi er kaldet til at være en del af Guds store verden og Guds store plan, fordi Gud er barmhjertig og retfærdig og ønsker at lære os at leve barmhjertigt og retfærdigt.

Vi har brug for at være en del af noget større. Vi har brug for vores plads. Gud tilbyder os den, og spørger frimodigt og barmhjertigt, om vi vil tage imod den. Om vi vil tage imod livet fra ham og leve det til gavn for andre, om vi vil følge Jesus i liv og død. Han har indtaget sin rolle og udlevet

den på mest fantastiske vis, og fra hans måde at leve og dø på kan vi hente kraft og frimodighed til at følge Guds plan og rolle for vores liv.